

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Βασικές Δεξιότητες Πληροφορικής και Επικοινωνίας

Δομή επιστημονικής εργασίας

Μιχάλης Βαΐτης
Τμήμα Γεωγραφίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Επιστημονικές εργασίες

Οι επιστημονικές εργασίες μπορούν να διακριθούν σε:

- Μελέτες
- Ερευνητικές εργασίες

Μελέτη

Η μελέτη αποτελεί ένα ακαδημαϊκό κείμενο όπου ο επιστήμονας διερευνά τι προηγήθηκε στη μελέτη του θέματος που τον αφορά, συλλέγει σχετικές πληροφορίες, συνθέτει, συγκρίνει και αντιπαραβάλλει αυτές κριτικά, για να καταλήξει στις δικές του θέσεις και συμπεράσματα.

Ερευνητική εργασία

Η ερευνητική εργασία αποτελεί ένα ακαδημαϊκό κείμενο, βασισμένο στη βιβλιογραφία και στην έρευνα και εμπειρία του επιστήμονα, με σκοπό την παραγωγή πρωτότυπων αποτελεσμάτων για ένα συγκεκριμένο ζήτημα.

Δομή επιστημονικής εργασίας (Μελέτη)

Δομή επιστημονικής εργασίας (Μελέτη)

- Εξώφυλλο
- Σελίδα τίτλου
- Πρόλογος / Αφιέρωση
- Περιεχόμενα
- Περίληψη
- Εισαγωγή
- Κύριο μέρος
- Επίλογος
- Βιβλιογραφία
- Παραρτήματα

Εξώφυλλο

Υπάρχει συνήθως κανονισμός για τη μορφοποίηση του εξωφύλλου.

Περιλαμβάνει:

- Στοιχεία φορέα (π.χ. εκπαιδευτικό ίδρυμα)
- Είδος εργασίας
- Τίτλο εργασίας
- Όνομα συγγραφέα / ονόματα συγγραφέων
- Στοιχεία επιβλέποντος/επιβλέπουσας ή επιτροπής επίβλεψης
- Τοποθεσία και χρόνος παράδοσης

Σελίδα τίτλου

Επαναλαμβάνεται ο τίτλος της εργασίας

(με γράμματα μεγαλύτερου μεγέθους από ό,τι στο εξώφυλλο)

χωρίς τα υπόλοιπα στοιχεία του εξωφύλλου

Πρόλογος

Στον πρόλογο γίνεται σύντομη αναφορά στη διαδικασία εκπόνησης της εργασίας και αποδίδονται ευχαριστίες προς όλους όσους (άτομα ή φορείς) συνέβαλλαν με οποιονδήποτε τρόπο στην υλοποίηση της.

Αφιέρωση

Προαιρετική σελίδα

Περιεχόμενα

Περιλαμβάνουν:

- Πίνακας περιεχομένων
- Πίνακας συντομογραφιών
- Κατάλογοι: πινάκων, γραφημάτων, σχημάτων, εικόνων, χαρτών

Πίνακας περιεχομένων

Περιέχει τους τίτλους κεφαλαίων, υποκεφαλαίων, ενοτήτων και τον αντίστοιχο αριθμό σελίδας.

Η αρίθμηση μπορεί να γίνει είτε με συνεχόμενους αραβικούς αριθμούς, είτε σε δύο τμήματα: (α) οι σελίδες που προηγούνται των περιεχομένων αριθμούνται με ρωμαϊκούς αριθμούς, (β) οι υπόλοιπες σελίδες αριθμούνται με αραβικούς αριθμούς (σε συνέχεια της ρωμαϊκής αρίθμησης).

Πίνακας συντομογραφιών

Αλφαβητική ταξινόμηση

Παράδειγμα:

Α.Ε.Ι.

Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Π.Α.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Κατάλογος πινάκων

Η αρίθμηση των πινάκων συνήθως περιλαμβάνει τον αριθμό του κεφαλαίου και τον αύξοντα αριθμό του πίνακα στο κεφάλαιο.

Παράδειγμα:

Πίνακας 1.1	Τίτλος πίνακα	19
Πίνακας 1.2	Τίτλος πίνακα	36
Πίνακας 1.3	Τίτλος πίνακα	56
Πίνακας 2.1	Τίτλος πίνακα	60
Πίνακας 3.1	Τίτλος πίνακα	77

Πίνακας 2.1: Αριθμός ανέργων (σε χιλιάδες)					
	Ιαν. 2013	Οκτ. 2013	Νοέμ. 2013	Δεκ. 2013	Ιαν. 2014
Αριθμός ανέργων σε Ευρωζώνη (18)	19.242	19.275	19.273	19.158	19.175
Νεανική Ανεργία σε Ευρωζώνη (18)	3.626	3.547	3.550	3.534	3.539
Αριθμός ανέργων σε Ε.Ε. (28)	26.680	26.360	26.361	26.214	26.231
Νεανική Ανεργία σε Ε.Ε. (28)	5.727	5.557	5.570	5.542	5.556

Πηγή :ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Ο τίτλος του πίνακα αναγράφεται στο πάνω μέρος του.

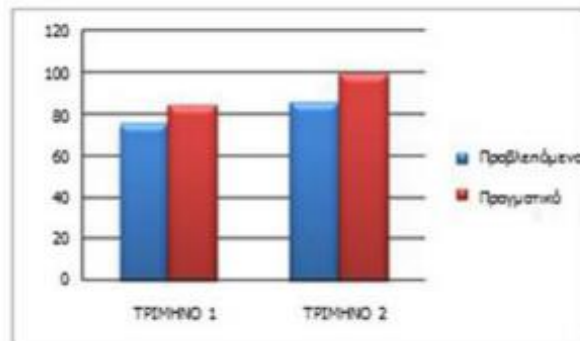
Η πηγή των δεδομένων του πίνακα αναγράφεται στο κάτω μέρος του.

Κατάλογος γραφημάτων

Η αρίθμηση των γραφημάτων συνήθως περιλαμβάνει τον αριθμό του κεφαλαίου και τον αύξοντα αριθμό του γραφήματος στο κεφάλαιο.

Παράδειγμα:

Γράφημα 1.1	Τίτλος γραφήματος	31
Γράφημα 1.2	Τίτλος γραφήματος	35
Γράφημα 2.1	Τίτλος γραφήματος	39
Γράφημα 2.2	Τίτλος γραφήματος	51
Γράφημα 4.1	Τίτλος γραφήματος	70

Γράφημα 2.1 : Πωλήσεις αυτοκινήτων 1^{ου} και 2^{ου} τριμήνου
Πηγή : Εταιρεία

Ο τίτλος του γραφήματος και η πηγή του αναγράφονται στο κάτω μέρος του.

Λοιποί κατάλογοι

Για τους καταλόγους σχημάτων, εικόνων και χαρτών, ακολουθείτε όμοια τακτική με τα γραφήματα.

Εικόνα 1.1	Τίτλος εικόνας	36
Εικόνα 1.2	Τίτλος εικόνας	38
Εικόνα 2.1	Τίτλος εικόνας	56
Εικόνα 4.1	Τίτλος εικόνας	80

Εικόνα 2.1 : ENIAC, ο πρώτος υπολογιστής

Πηγή : Εταιρεία

Ο τίτλος της εικόνας και η πηγή της αναγράφονται στο κάτω μέρος της.

Περίληψη

Η περίληψη αποτελεί μια σαφή και σύντομη περιγραφή του στόχου, του περιεχομένου, της μεθοδολογίας και των συμπερασμάτων της εργασίας (σε μια το πολύ σελίδα ή μπορεί να υπάρχει κανονισμός για το μέγιστο πλήθος λέξεων).

Η περίληψη συνήθως γράφεται και στην αγγλική γλώσσα.

Η περίληψη συνήθως συνοδεύεται από μερικές λέξεις-κλειδιά (μέχρι 10).

Εισαγωγή

Στην εισαγωγή παρουσιάζονται αναλυτικά:

- (α) Το αντικείμενο, οι στόχοι και η σκοπιμότητα της συγκεκριμένης εργασίας. Ειδικότερα, γίνεται αναφορά στον προβληματισμό που οδήγησε στην επιλογή του συγκεκριμένου θέματος, στους επιμέρους στόχους
- (β) Η μεθοδολογία προσέγγισης του αντικειμένου της εργασίας καθώς και οι τεχνικές συλλογής, επεξεργασίας και ανάλυσης των δεδομένων
- (γ) Τα εμπόδια ή τις δυσκολίες που πιθανά να συναντήθηκαν κατά την εκπόνηση της εργασίας
- (δ) Η διάρθρωση της εργασίας με σύντομη περιγραφή του περιεχομένου κάθε κεφαλαίου

Η εισαγωγή γράφεται σε χρόνο ενεστώτα ή μέλλοντα.

Κύριο μέρος

Το κυρίως μέρος περιλαμβάνει το αναλυτικό τμήμα της εργασίας και χωρίζεται σε αριθμημένα κεφάλαια.

Κάθε κεφάλαιο αντιστοιχεί σε ένα συγκεκριμένο αυτοτελές τμήμα της εργασίας. Τα κεφάλαια ακολουθούν μεταξύ τους μια λογική αλληλουχία στην ροή της εργασίας.

Τα κεφάλαια είναι σκόπιμο να χωρίζονται σε υποκεφάλαια και ενότητες, που αριθμούνται κατά το δεκαδικό σύστημα.

Κύριο μέρος

Οργανώνεται σε κεφάλαιο, υποκεφάλαια, ενότητες

Κεφάλαιο 1 Τίτλος κεφαλαίου

1.1 Τίτλος υποκεφαλαίου

1.1.1 Τίτλος ενότητας

1.1.2 Τίτλος ενότητας

1.2 Τίτλος υποκεφαλαίου

1.2.1 Τίτλος ενότητας

1.2.2 Τίτλος ενότητας

Κεφάλαιο 2 Τίτλος κεφαλαίου

2.1 Τίτλος υποκεφαλαίου

2.1.1 Τίτλος ενότητας

2.1.2 Τίτλος ενότητας

Κάθε κεφάλαιο αρχίζει από νέα σελίδα

Επίλογος

Στον επίλογο παρουσιάζονται :

- Η σύνοψη της εργασίας
- Τα συμπεράσματα της μελέτης
- Οι κριτικές απόψεις του συγγραφέα/των συγγραφέων
- Οι δυσκολίες που προέκυψαν και πως αντιμετωπίστηκαν
- Οι κατευθύνσεις για μελλοντικές μελέτες

Βιβλιογραφία

Στη βιβλιογραφία αναγράφονται οι πηγές (βιβλιογραφικές αναφορές) που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκπόνηση της εργασίας.

(αναλυτική παρουσίαση θα γίνει σε επόμενη διάλεξη)

Παραρτήματα

Τα παραρτήματα είναι προαιρετικά και περιέχουν βοηθητικές ή συμπληρωματικές πληροφορίες που δεν ήταν δυνατό να συμπεριληφθούν στο κύριο μέρος της εργασίας.

Π.χ.

- Ερωτηματολόγια
- Στατιστικές σειρές
- Πίνακες δεδομένων
- Διαγράμματα, χάρτες, κλπ
- Απομαγνητοφωνημένα κείμενα από συνεντεύξεις
- Κώδικα σε γλώσσα προγραμματισμού

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Η αναζήτηση του υλικού

- Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή συγγραφή μιας εργασίας αποτελεί η μελέτη προγενέστερων δημοσιεύσεων σχετικών με το θέμα (βιβλία, άρθρα, πρακτικά συνεδρίων κ.ά.). Ο εντοπισμός της βιβλιογραφίας είναι μια μείζονος σημασίας διαδικασία.
- Ο χρήστης ανάλογα με την πληροφορία που αναζητά, πρέπει να ανατρέξει στον κατάλογο της βιβλιοθήκης, σε βάσεις δεδομένων και σε μηχανές αναζήτησης στο διαδίκτυο.

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Πηγές

- Βιβλία
- Περιοδικά
- Διαδίκτυο
- Βάσεις δεδομένων
- Εφημερίδες
- Οπτικοακουστικό υλικό
- Κρατικά έγγραφα, Νομοθεσία
- Γκρίζα βιβλιογραφία

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Βιβλία

Αποτελούν βασική πηγή πληροφόρησης. Υπάρχουν τόσο σε έντυπη όσο και ηλεκτρονική μορφή.

Περιοδικά (επιστημονικά και ποικίλης ύλης)

Στα επιστημονικά περιοδικά δημοσιεύονται άρθρα, μετά από αξιολόγηση του περιεχομένου τους από ειδικούς (κριτές). Τα άρθρα έχουν συγκεκριμένη μορφή (template) και περιλαμβάνουν περίληψη (abstract), συμπεράσματα (conclusions) και βιβλιογραφία. Χρησιμοποιούν ειδική ορολογία και απευθύνονται σε συγκεκριμένο κοινό.

Τα περιοδικά ποικίλης ύλης απευθύνονται στο ευρύτερο κοινό και συνήθως δεν αποτελούν σημείο αναφοράς για επιστημονική εργασία.

Διαδίκτυο

Το Διαδίκτυο διαθέτει τεράστιο αριθμό πληροφοριών, η πρόσβαση στις οποίες είναι δωρεάν, πλην εκείνων για τις οποίες απαιτείται συνδρομή. Η αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών διευκολύνεται από τις μηχανές αναζήτησης. Σημαντικό στοιχείο είναι η αξιοπιστία των ιστοσελίδων. Το γεγονός αυτό επιβάλλει την αξιολόγηση των πηγών από τους χρήστες.

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Βάσεις δεδομένων

Οι γνωστότερες είναι: Web of Science, Scopus, Google books, Google Scholar

Εφημερίδες

Ημερήσιος και εβδομαδιαίος τύπος με ειδήσεις για θέματα κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά και πολιτιστικά κ.α σε επίπεδο τοπικό, εθνικό και διεθνές, αλλά και προσωπικές απόψεις

Οπτικοακουστικό υλικό

Ταινίες, ντοκιμαντέρ, συνεντεύξεις, ...

Νομοθεσία και κρατικά έγγραφα

www.et.gr για Νομοθεσία

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Γκρίζα Βιβλιογραφία

Η γκρίζα βιβλιογραφία περιλαμβάνει την έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή του εκπαιδευτικού και ερευνητικού υλικού που παράγεται στο Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, δηλ. τις διδακτορικές διατριβές, τις διπλωματικές διατριβές και τις πτυχιακές εργασίες

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Η μελέτη της βιβλιογραφίας

- Η σωστή και συστηματική οργάνωση της μελέτης των επιλεγμένων πηγών (σύμφωνα με την ανάλυση του θέματος), η ορθή τήρηση των βιβλιογραφικών στοιχείων και η εμπειρία που αποκτάται με την πάροδο των ετών στη διαχείριση της πληροφορίας, συμβάλλουν τελικώς στην αποτελεσματική και ταχεία αξιολόγηση και αξιοποίηση του υλικού.
- Κατά τη μελέτη της βιβλιογραφίας, είναι χρήσιμο να σημειώνονται τα στοιχεία εκείνα που κρίνονται ενδιαφέροντα και σημαντικά και που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στην εργασία, μαζί με τα αντίστοιχα βιβλιογραφικά στοιχεία.

Τέλος Διάλεξης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

